

EUROPOS CENTRINIO BANKO SPRENDIMAS (ES) 2015/774**2015 m. kovo 4 d.****dėl viešojo sektoriaus vertybinių popierių pirkimo antrinėse rinkose programos (ECB/2015/10)**

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 127 straipsnio 2 dalies pirmą įtrauką,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statutą, ypač į jo 12 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą kartu su 3 straipsnio 1 dalies pirmą įtrauką ir 18 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) pagal Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto (toliau – ECBS statutas) 18 straipsnio 1 dalį, kad pasiektų ECBS tikslus, Europos Centrinis Bankas (ECB) kartu su valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionaliniais centriniais bankais (toliau – NCB) gali veikti finansų rinkose, be kita ko, pirkdami ir parduodami antrinę rinką turinčias priemones;
- (2) 2014 m. rugsėjo 4 d. Valdančioji taryba nusprendė inicijuoti trečiąją padengtų obligacijų pirkimo programą (toliau – POPP3) ir turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą (TUVPPP). Kaip ir tikslinėmis ilgesnės trukmės refinansavimo operacijomis, pradėtomis vykdyti 2014 m. rugsėjo mėnesį, šiomis turto pirkimo programomis, suderinamomis su pagrindiniu ECB tikslu – palaikyti kainų stabilumą, siekiama toliau gerinti pinigų politikos perdavimo mechanizmą, skatinti kredito teikimą euro zonos ekonomikai, palengvinti skolinimosi sąlygas namų ūkiams ir įmonėms ir padėti grįžti prie infliacijos lygio, artimesnio 2 %;
- (3) 2015 m. sausio 22 d. Valdančioji taryba nusprendė, kad turto pirkimai turi būti išplėsti, įtraukiant viešojo sektoriaus vertybinių popierių pirkimo antrinėse rinkose programą (toliau – VSVVPP). Pagal VSVVPP NCB, proporcingai savo atitinkamoms dalims ECB kapitalo rakte, ir ECB antrinėse rinkose iš tinkamų sandorių šalių gali pagal vienkrypčius sandorius pirkti tinkamus antrinę rinką turinčius skolos vertybinius popierius. Šis sprendimas buvo priimtas bendros pinigų politikos kontekste, atsižvelgiant į keletą veiksnių, kurie žymiai padidino neigiamą riziką vidutinės trukmės kainų pokyčių prognozei, taip trukdydami pasiekti ECB pagrindinį tikslą – palaikyti kainų stabilumą. Šie veiksniai apima mažesnę nei tikėtasi priimtų pinigų politikos priemonių poveikį, daugelio faktinės ir prognozuojamos infliacijos euro zonoje veiksnių – tiek svarbiausių priemonių, tiek ir priemonių, atėmus kintančių komponentų, pavyzdžiui, energijos ir maisto, poveikį – mažėjimą link istoriškai žemo lygio ir padidėjusį galimą žymaus naftos kainų nuosmukio poveikį darbo užmokesčio ir kainų nustatymui;
- (4) VSVVPP yra proporcinga priemonė kainų pokyčių prognozės rizikai sumažinti, kadangi ji dar labiau supaprastins pinigų politikos ir finansines sąlygas, įskaitant euro zonos ne finansų bendrovių ir namų ūkių skolinimosi sąlygas, tokiu būdu skatindama vartojimą ir investicijų išlaidas euro zonoje ir galiausiai prisidedama prie infliacijos lygio grąžinimo iki mažesnio kaip 2 %, bet jam artimo lygio vidutiniu laikotarpiu. Aplinkoje, kurioje pagrindinės ECB palūkanų normos yra ties jų žemesniąja riba, o privataus sektoriaus turtui skirtos pirkimo programos vertinamos kaip suteikusios išmatuojamą, tačiau nepakankamą postūmį dominuojančiai neigiamai rizikai kainų stabilumui valdyti, būtina prie Eurosistemos pinigų politikos priemonių pridėti VSVVPP – priemonę, pasižymintį dideliu poveikio realiai ekonomikai potencialu. Dėl jos poveikio portfelio pusiausvyros atkūrimui, gana didelės VSVVPP pirkimų apimtys prisidės siekiant svarbaus pinigų politikos tikslo – paskatinti finansinius tarpininkus padidinti likvidumo teikimą tarpbankinei rinkai ir kredito teikimą euro zonos ekonomikai;
- (5) VSVVPP įtvirtinta nemažai saugiklių, kuriais siekiama užtikrinti, kad numatyti pirkimai būtų proporcingi jos tikslams, ir kad jos sąraigoje būtų tinkamai atsižvelgiama į susijusią finansinę riziką, kuri būtų ribojama rizikos valdymu. Siekiant užtikrinti sklandų tinkamų antrinę rinką turinčių skolos vertybinių popierių rinkų veikimą ir išvengti trukdymų tinkamai restruktūrizuoti skolą, Eurosistemos centrinių bankų vykdomiems tokių vertybinių popierių pirkimams bus taikomos tam tikros ribos;

- (6) VSVVPP visiškai suderinama su Eurosistemos centrinių bankų įsipareigojimais pagal Sutartis, įskaitant piniginio finansavimo draudimą, ir netrikdo Eurosistemos veikimo vadovaujantis atviros rinkos ekonomikos esant laisvai konkurencijai principu;
- (7) VSVVPP, TUVPPP ir POPP3 apimties kontekste kas mėnesį rinkai suteiktas likvidumas iš visų pirkimų sudarys 60 milijardų eurų. Pirkimus ketinama vykdyti iki 2016 m. rugsėjo mėnesio pabaigos; bet kokiu atveju jie bus vykdomi tol, kol, Valdančiosios tarybos vertinimu, infliacijos tendencija taps tvari ir atitiks Valdančiosios tarybos tikslą užtikrinti, kad vidutiniu laikotarpiu infliacija būtų mažesnio kaip 2 %, bet jam artimo lygio;
- (8) siekdama užtikrinti VSVVPP veiksmingumą, Eurosistema patikslina, kad ji sutinka su tokiu pat (*pari passu*) kaip privačių investuotojų traktavimu antrinę rinką turinčių skolos vertybinių popierių, kuriuos Eurosistema gali pirkti pagal VSVVPP, atžvilgiu, kaip nustatyta tokių priemonių sąlygose;
- (9) Eurosistemos vykdomi tinkamų antrinę rinką turinčių skolos priemonių pirkimai pagal VSVVPP turėtų būti įgyvendinami decentralizuotai, tinkamai atsižvelgiant į rinkos kainų formavimąsi ir rinkos veikimo aplinkybes, ir koordinuojami ECB, taip apsaugant Eurosistemos pinigų politikos vieningumą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

VSVVPP sukūrimas ir apimtis

Eurosistema sukuria VSVVPP, pagal kurią Eurosistemos centriniai bankai antrinėse rinkose iš tinkamų kitų sandorių šalių, kaip apibrėžta 7 straipsnyje, tam tikromis sąlygomis perka tinkamus antrinę rinką turinčius skolos vertybinius popierius, kaip apibrėžta 3 straipsnyje.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame sprendime taikomos šios apibrėžtys:

1. Eurosistemos centrinis bankas – ECB ir valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionaliniai centriniai bankai (toliau – NCB);
2. pripažinta agentūra – subjektas, kurį Eurosistema klasifikuoja kaip pripažintą agentūrą VSVVPP tikslais;
3. tarptautinė organizacija – subjektas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 ⁽¹⁾ 118 straipsnyje, ir kurį Eurosistema klasifikuoja kaip tarptautinę organizaciją VSVVPP tikslais;
4. daugiašalis plėtros bankas – subjektas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 117 straipsnio 2 dalyje, ir kurį Eurosistema klasifikuoja kaip daugiašalį plėtros banką VSVVPP tikslais;
5. teigiamas peržiūros rezultatas – vėlesnis iš šių dviejų sprendimų: Europos stabilumo mechanizmo Direktorių valdybos sprendimas ir, jei Tarptautinis valiutos fondas kartu finansuoja finansinės pagalbos programą – Tarptautinio valiutos fondo Vykdančiosios valdybos sprendimas patvirtinti kitą išmokėjimą pagal tą programą, suprantant, kad abu sprendimai yra būtini pirkimams pagal VSVVPP atnaujinti.

2–4 punktuose nurodytų subjektų sąrašas skelbiamas ECB interneto svetainėje.

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudenčių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

3 straipsnis

Antrinę rinką turinčių skolos vertybinių popierių tinkamumo kriterijai

1. Atsižvelgiant į šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus, eurais išreikšti antrinę rinką turintys skolos vertybiniai popieriai, kuriuos išleido valstybių narių, kurių valiuta yra euro, centrinės Vyriausybės, euro zonoje esančios pripažintos agentūros, euro zonoje esančios tarptautinės organizacijos ir euro zonoje esantys daugiašaliai plėtros bankai, yra tinkami Eurosistemos centrinių bankų pirkimams pagal VSVVPP. Išimtiniais atvejais, kai numatyto pirkimo kiekio negalima pasiekti, Valdančioji taryba gali nuspręsti pirkti antrinę rinką turinčius skolos vertybinius popierius, kuriuos išleido kiti euro zonoje esantys subjektai, pagal 4 dalyje nustatytas sąlygas.

2. Kad būtų tinkami pirkimams pagal VSVVPP, antrinę rinką turintys skolos vertybiniai popieriai turi atitikti antrinę rinką turinčio turto tinkamumo Eurosistemos kredito operacijoms kriterijus pagal Gairių ECB/2011/14 ⁽¹⁾ I priedą. Jiems taikomi šie reikalavimai:

- a) antrinę rinką turinčių skolos vertybinių popierių emitentas arba garantas turi bent kredito kokybės 3 žingsnio kredito kokybės įvertinimą pagal Eurosistemos suderintą reitingų skalę, išreikštą bent vienu viešu kredito reitingu, kurį suteikė Eurosistemos kredito vertinimo sistemoje pripažinta išorinė kredito vertinimo institucija (IKVI);
- b) jei yra keli IKVI emitento arba IKVI garanto reitingai, taikoma pirmojo geriausiojo taisyklė, t. y. taikomas geriausias IKVI emitento arba garanto reitingas. Jei atitiktis kredito kokybės reikalavimams yra nustatyta remiantis IKVI garanto reitingu, garantija turi atitikti priimtinos garantijos požymius, kaip nustatyta Gairių ECB/2011/14 I priedo 6.3.2 skirsnio c punkto i–iv papunkčiuose;
- c) jei pripažintos IKVI suteiktas emitento arba garanto kredito vertinimas neatitinka bent kredito kokybės 3 žingsnio Eurosistemos suderinto reitingų skalėje, antrinę rinką turintys skolos vertybiniai popieriai yra tinkami tik tuomet, jei juos išleido arba visapusiškai garantavo euro zonos valstybių narių centrinės Vyriausybės pagal finansinės pagalbos programą, ir kurių atžvilgiu Valdančioji taryba sustabdė Eurosistemos kredito kokybės minimalios ribos taikymą pagal Gairių ECB/2014/31 ⁽²⁾ 8 straipsnį;
- d) jei vykdomai finansinės pagalbos programai taikoma peržiūra, tinkamumas pirkimams pagal VSVVPP yra sustabdomas ir atnaujinamas tik esant teigiamiems įvertinimo rezultatams.

3. Kad būtų tinkami pirkimams pagal VSVVPP, skolos vertybiniai popieriai, kaip apibrėžta 1–2 dalyse, turi turėti ne mažesnę kaip 2 metų likusį terminą ir ne didesnę kaip 30 metų likusį terminą tuo metu, kai atitinkamas Eurosistemos centrinis bankas juos perka. Siekiant užtikrinti sklandų įgyvendinimą, antrinę rinką turinčios skolos priemonės, kurių likęs terminas 30 metų ir 364 dienos, yra tinkamos pagal VSVVPP. Jeigu numatyto pirkti centrinių Vyriausybių ir pripažintų agentūrų išleistų antrinę rinką turinčių skolos vertybinių popierių kiekio negalima pasiekti, nacionaliniai centriniai bankai taip pat atlieka pakaitalų – tarptautinių organizacijų ir daugiašalių plėtros bankų išleistų antrinę rinką turinčių skolos vertybinių popierių – pirkimus.

4. Išimtiniais atvejais, jei numatyto pirkti antrinę rinką turinčių skolos priemonių, kurias išleido centrinės Vyriausybės arba pripažintos agentūros, esančios Eurosistemos centrinių bankų jurisdikcijoje, kiekio negalima pasiekti, Eurosistemos centriniai bankai gali pasiūlyti Valdančiajai tarybai kaip pakaitalus pirkti jų jurisdikcijoje esančių viešųjų ne finansų bendrovių išleistus antrinę rinką turinčius skolos vertybinius popierius. Pasiūlytos viešosios ne finansų bendrovės turi atitikti bent šiuos abu kriterijus:

— būti ne finansų bendrovė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 549/2013 ⁽³⁾;

— būti viešojo sektoriaus subjektas, tai yra subjektas, kaip apibrėžta Tarybos reglamento (EB) Nr. 3603/93 ⁽⁴⁾ 3 straipsnyje.

⁽¹⁾ 2011 m. rugsėjo 20 d. Gairės ECB/2011/14 dėl Eurosistemos pinigų politikos priemonių ir procedūrų (OL L 331, 2011 12 14, p. 1).

⁽²⁾ 2014 m. liepos 9 d. Gairės ECB/2014/31 dėl papildomų laikinų priemonių, susijusių su Eurosistemos refinansavimo operacijomis ir įkaito tinkamumu, ir kuriomis iš dalies keičiamos Gairės ECB/2007/9 (OL L 240, 2014 8 13, p. 28).

⁽³⁾ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (OL L 174, 2013 6 26, p. 1).

⁽⁴⁾ 1993 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 3603/93, nustatantis apibrėžimus, susijusius su Sutarties 104 ir 104b (1) straipsniuose numatytų draudimų taikymu (OL L 332, 1993 12 31, p. 1).

Gavus Valdančiosios tarybos pritarimą, eurais išreikštos antrinę rinką turinčios skolos priemonės, išleistos tokių euro zonoje esančių viešųjų ne finansų bendrovių, kurios atitinka i) antrinę rinką turinčio turto kaip įkauto Eurosistemos kredito operacijoms tinkamumo kriterijus pagal Gairių ECB/2011/14 I priedo 6.2.1 skirsnį ir ii) 2 ir 3 dalių reikalavimus, yra tinkamos pirkimams pagal VSVVPP kaip pakaitalai.

5. Leidžiama pirkti nominalias antrinę rinką turinčias skolas priemones, kurių pelno marža iki termino pabaigos yra neigiama (arba kurių pelno marža yra blogiausia iš galimų), bet didesnė už indėlių galimybės normą.

4 straipsnis

Pirkimų vykdymo apribojimai

1. Siekiant leisti susiformuoti tinkamų vertybinių popierių rinkos kainai, tam tikru Valdančiosios tarybos nustatytu laikotarpiu („ribojimo laikotarpis“) neleidžiama pirkti naujai išleistų vertybinių popierių arba pagal tęstinę emisiją išleistų vertybinių popierių (angl. k. *tapped security*) ir antrinę rinką turinčių skolos priemonių, kurių likęs terminas sukanka panašiu metu kaip ir antrinę rinką turinčių skolos priemonių, kurios bus išleistos, terminas (prieš jį ir po jo). Sindikuotiems vertybiniais popieriais ribojimo laikotarpis taikomas prieš išleidimą, dedant visas įmanomas pastangas.

2. Jei kiekvienos finansinės pagalbos programos peržiūros rezultatas yra teigiamas, skolos vertybinių popierių, kuriuos išleido arba visapusiškai garantavo euro zonos valstybių narių, kurioms taikoma finansinės pagalbos programa, centrinės Vyriausybės, pirkimų pagal VSVVPP laikotarpis paprastai yra ne ilgesnis kaip du mėnesiai, išskyrus atvejus, kai dėl susidariusių išimtinių aplinkybių pirkimai turi būti sustabdyti anksčiau arba pirkimai turi būti tęsiami ir praėjus šiam laikotarpiui, iki kitos peržiūros pradžios.

5 straipsnis

Pirkimų ribos

1. Atsižvelgiant į 3 straipsnį, antrinę rinką turintiems skolos vertybiniais popieriais, atitinkantiems 3 straipsnyje nustatytus kriterijus, konsolidavus turimus vertybinius popierius visuose Eurosistemos centrinių bankų portfeliuose, pagal VSVVPP taikoma emisijos dalies riba kiekvienam tarptautiniam vertybinių popierių identifikavimo numeriui. Iš pradžių, pirmiems šešiams pirkimų mėnesiams, riba bus 25 %, o vėliau Valdančioji taryba ją peržiūrės.

2. 3 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytiems skolos vertybiniais popieriais bus taikoma kitokia emisijos dalies riba.

3. Pagal VSVVPP visų tinkamų antrinę rinką turinčių skolos vertybinių popierių terminams, kaip nustatyta 3 straipsnyje, taikoma 33 % emitento likusių vertybinių popierių agreguota riba, konsolidavus turimus vertybinius popierius visuose Eurosistemos centrinių bankų portfeliuose.

6 straipsnis

Portfelių paskirstymas

1. Iš visos pagal VSVVPP tinkamų nupirktų antrinę rinką turinčių skolos vertybinių popierių vertės 12 % yra perkama tinkamų tarptautinių organizacijų ir daugiašalių plėtros bankų išleistų vertybinių popierių ir 88 % yra perkami tinkamų centrinių Vyriausybių ir pripažintų agentūrų išleistų vertybinių popierių. Valdančioji taryba gali peržiūrėti šį paskirstymą. Tinkamų tarptautinių organizacijų ir daugiašalių plėtros bankų išleistų skolos vertybinių popierių pirkimus vykdo tik NCB.

2. Iš visos pagal VSVVPP tinkamų antrinę rinką turinčių skolos vertybinių popierių pirkimų rinkos vertės 92 % yra nacionalinių centrinių bankų dalis, o likusius 8 % perka ECB. Skirtingoms jurisdikcijoms pirkimai paskirstomi pagal ECB kapitalo pasirašymo raktą, kaip nurodyta ECBS statuto 29 straipsnyje.

3. Antrinę rinką turinčių skolos vertybinių popierių, kurie perkami pagal VSVVPP, paskirstymui Eurosistemos centriniai bankai taiko specializacijos schemą. Valdančioji taryba leidžia *ad hoc* nukrypimus nuo specializacijos schemos, jeigu dėl objektyvių priežasčių šios schemos laikytis neįmanoma arba tokie nukrypimai būtini siekiant bendrų pinigų politikos tikslų pagal VSVVPP. Visų pirma, kiekvienas NCB perka savo paties jurisdikcijos emitentų tinkamus vertybinius popierius. Tinkamų tarptautinių organizacijų ir daugiašalių plėtros bankų išleistus vertybinius popierius gali pirkti visi NCB. ECB perka visų jurisdikcijų centrinių Vyriausybių ir pripažintų agentūrų išleistus vertybinius popierius.

*7 straipsnis***Tinkamos kitos sandorių šalys**

VSVVPP tinkamos kitos sandorių šalys yra:

- a) subjektai, kurie atitinka tinkamumo dalyvauti Eurosistemos pinigų politikos operacijose kriterijus pagal Gairių ECB/2011/14 I priedo 2.1 skirsnį, ir
- b) visos kitos sandorių šalys, kurias Eurosistemos centriniai bankai naudoja savo eurais išreikštų investicinių portfelių investavimui.

*8 straipsnis***Skaidrumas**

1. Eurosistema kas savaitę skelbia vertybinių popierių, laikomų pagal VSVVPP, suvestinę balansinę vertę konsoliduotos savaitinės finansinės ataskaitos komentare.
2. Eurosistema kas mėnesį skelbia jos turimų VSVVPP vertybinių popierių vidutinį svertinį likusį terminą pagal emitento rezidavimo vietą, iš kitų emitentų išskirdama tarptautines organizacijas ir daugiašalius plėtros bankus.
3. Pagal VSVVPP laikomų vertybinių popierių balansinę vertę kas savaitę skelbiama ECB interneto svetainėje, atvirosios rinkos operacijų skiltyje.

*9 straipsnis***Vertybinių popierių skolinimas**

Siekdama užtikrinti VSVVPP efektyvumą, Eurosistema sudaro galimybę pagal VSVVPP nupirktus vertybinius popierius skolinti, įskaitant atpirkimo sandorius.

*10 straipsnis***Baigiamoji nuostata**

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo ECB interneto svetainėje. Jis taikomas nuo 2015 m. kovo 9 d.

Priimta Nikosijoje 2015 m. kovo 4 d.

ECB Pirmininkas
Mario DRAGHI
